

**ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
AUGALININKYSTĖS IR AGRARINĖS APLINKOSAUGOS
SKYRIAUS
PATARĖJOS NEDOS JAKUBAUSKIENĖS
KOMANDIRUOTĖS ATASKAITA**

2019 m. birželio 28 d. *Nr. 3PR-79*

Vilnius

DĖL KOMANDIRUOTĖS Į AIRIJĄ

Komandiruotės tikslas:

Š. m. birželio 24-28 d. dalyvauti Airijoje, Grange Europos Komisijos pagal ekologinės gamybos schemą organizuojamuose BTSF – *Better Training For Safer Food* mokymuose.

Komandiruotės rezultatyvumas: Bus dalyvaujama mokymuose, skirtuose ES valstybių narių ekspertams, dirbantiems ekologinės gamybos srityje, kuriuose bus įgyjamos žinios, teikiant pagalbą Europos Komisijai, vertinat kitų ES ir trečiųjų šalių ekologinės gamybos sertifikavimo ir kontrolės sistemą, remiantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1235/2008, Tarybos reglamento Nr. 834/2007 ir Komisijos reglamento Nr. 889/2008 reikalavimais.

Komandiruotės naudingumas: bus vykdomos pareigybės aprašyme nurodytos funkcijos: rengti, derinti pozicijas bei jas pristatyti atstovaujant ministeriją ES institucijų darbo organų susitikimuose; rengti ataskaitas iš ES institucijų darbo organų susitikimų; atstovauti ministerijai savo kompetencijos ribose; teikti pasiūlymus ekologinio žemės ūkio politikai formuoti; dalyvauti formuojant ir įgyvendinant valstybės politiką ekologinio žemės srityje.

2. Komandiruotės trukmė:

2019-06-24 – 2019-06-28

3. Komandiruotės vieta:

Airija, Grange.

4. Komandiruotės finansavimas:

Ministerija apmoka visas su kelione susijusias draudimo išlaidas, išlaidas šalių viduje

5. Dalyviai iš Lietuvos:

Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos skyriaus patarėja Neda Jakubauskienė, VšĮ „Ekoagros“ atstovė Reda Butkevičiūtė.

6. Komandiruotės ataskaita:

Andrew Owen-Griffiths paminėjo, kad prieš įstojant LT į ES - ES VN vyko nuo 1993-2003 6 auditai, 5 auditai ekvivalentiškos kontrolės trečiose šalyse ir 1 auditas EE. Nuo 2012 m. vyko 32 VN auditai, 10 – trečioiose šalyse atlikta ekvivalentiškumo kontrolė ir 31 KĮ patikrinta trečioiose šalyse. Ekologinės gamybos srity patikrinta 25 VN, o AT, BG patikrinta kelis kartus.

2012-2019 patikrinta 31 KĮ. Iki 2019 m. patikrinta 5 KĮ Kinijoje, 1 kartą KĮ Ukrainoje ir kt. Ekspertas iš F7 Andrew Owen-Griffiths žinių ir sustiprinimo direktorato pristatė COM audito planavimą.

Luis Martin Plaza pristatė kaip COM atrenka šalis auditui atlikti, pateikė rizikos faktorius.

Živilė Kazlauskaitė pristatė kas yra geografinės kilmės produktai, kokie vartotojų lūkesčiai, kodėl tokių produktų kaina 2 kartus didesnė.

Jose Pedro Fernandez Lozano paminėjo trečioiose šalyse auditų rezultatus. Paminėjo kaip gerąją praktiką, kad Argentinoje kontrolierių mokymai yra įrašomi. Paminėjo, kad galima peržiūrėti įrašus ir įvertinti kontrolierių mokymus, atlieka laboratorija pati patikras nepranešus, kompetentinga institucija dalyvauja kartu su akreditacijos biuru patikrose, gamintojų grupės įtrauktos į patikras.

Maria Quintana pristatė audito vizito į Peru privalumus ir trūkumus.

Luis Martin Plaza pristatė eko gamybos sektoriaus plėtrą. ES eko rinka yra antravpasulyje. Daugiau kaip 56 proc. sertifikuotų žemių yra 4 ES šalyse: AT, EE, SE, IT. Daugiausia eko produktų suvartoja: DE (už 10 bil eur), FR, DE.

2018 m. importuota 5 ES už 3,26 mln. Eur. Daugiausia tropinių vaisių – šviežių ar džiovintų – 24 proc., riešutų - 22 proc., javų - ryžių 11 proc. iš JAV.

Andrew Owen-Griffiths iš Com B4 direktorato pristatė naujojo ekologinės gamybos reglamento privalumus, paminėjo, kad ekologinė reforma daryta, nes senasis regl. jau galiojo 20 metų, ekologinė plėtra nevyko pilna apimtimi, buvo daug nereglamentuotų vietų, per daug išimčių, nelygi konkurencija tarp šalių ir kt.

Pedro Moreno Valenzuela pristatė KĮ audito proceso pasiruošiamuosius darbus.

Vyko plenarinės sesijos ir darbas grupėse:

Dėl ūkio subjektų grupės trečioiose šalyse, kur organizatoriai pateikė kaip pavyzdį KĮ atliktų patikrų protokolus ir KĮ procedūras, darbo grupėje padarytos išvados, kad: reikia tikrinti sertifikato išdavimo datą, kad kontrolė nebūtų atliekama kasmet tuo pačiu metu. Pateiktame nagrinėjamame pavyzdyje nebuvo įvertinti realūs derliaus kiekiai, jie nukopijuoti sertifikate kaip ir tikėtini gauti derliai. Skirtingų ūkio subjektų grupės narių derliai tame pačiame rajone labai skiriasi. Geriau tikrinti pareiškėją lietingu metų laiku dėl ligų galimybės ir tikimybės panaudoti neleistinas medžiagas, o ne sausuoju metu ir ne 2 savaites po parašytos vidaus kontrolės sistemos. KĮ netikrino ataskaitų išsamiai,

nes buvo nurodyta, kad aliuminio sulfatas neleistinas eko g-boje naudoti. Per didelis 13 subjektų skaičius per dieną tikrinti, mėginių skaičius negalėjo būti paimtas toks didelis, nes 1 mėginio paėmimas trunka apie 1 val. Kadangi pas 50 proc. subjektų rastos neatitiktys, sistema neefektyvi. Nebuvo perpatikrinta dezinfekavimo medžiaga, o tik patvirtinta kaip leistina, kurią patvirtino kita KĮ. Jei yra kritinės neatitiktys, reikėjo suspenduoti sertifikatą ir perpatikrinti subjektą, o ne išduoti jį tą pačią patikros dieną.

Buvo pristatyta situacija apie ūkininko, kaip grupės nario, patikrą ir mokymų dalyviai analizavo kontrolierių atliktus teigiamus veiksmus patikros metu ir patikros trūkumus. Esminė patikros klaida, kad pritrūko parengtų gairių kaip įvertinti vidinę eko grupės narių kontrolės sistemą, nebuvo įvertinta kaip kiti inspektoriai dirba, nebuvo atlikta išankstinė ofiso patikra, kad žinoti ar iš tiesų yra vidinė kontrolės sistema, kuri veikia.

Buvo atliekama užduotis parengti prezentaciją pagal pateiktą pavyzdį, nustatyti patikros trūkumus dėl mėginių paėmimo ir pasiruošimo patikrai pagal regl. Nr. 889/2008 65 ir 92 str. c punktus.

Jose Pedro Fernandez Lozano pristatė kaip vertinti ūkio subjektų vidinę kontrolę, kaip vertinti KĮ veiklą.

Telmo Valinhas pristatė audito išvadų pristatymo eigą.

Stefan Geishandt ir Veronica Gracia pasidalino buvimo nacionaliniais ekspertais patirtimi.

Sara Tavares ir Lars Vhristofferse pristatė kokius veiksmus atlikti atlikus auditą, kokius dokumentus reikia Com pristatyti.

7. Išvados:

7.1. Dalyvauta "Bet.ter Training For Safer Food" mokymuose ir gautas mokymų sertifikatas (pridedama);

7.2. Išklaudyta COM patikta informacija dėl auditų atlikimo trečiosiose šalyse;

7.3. Atliktos užduotys darbo grupėse;

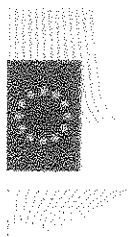
7.4. Pasiruošta būti nacionaliniu ekspertu trečiosiose šalyse, COM pagal poreikį paprašius atlikti kartu su COM atstovais auditus trečiosiose šalyse.

Neda Jakubauskienė

Jonas Lisauskas
2019-07-01

European
Commission | Food Safety

Better Training for Safer Food

CERTIFICATE

MS/Mr Neda JAKUBAUSKIENE

has attended the Training on **organic production, PDO, PGI, TSG agricultural products and foodstuffs and GI spirits**
with 19 hours of lectures and practical work (60 minutes hours)

European Commission, Ireland, 24 – 27 June 2019

Mr Nicolas BALLAND

Signed

Head of Events Department
ICF Next

Ms. Anne BUCHER

Signed

Director General
European Commission
DG Health and Food Safety

Ms Veronique WASBAUER

Director
Consumers, Health, Agriculture and Food
Executive Agency